

ХӨДЛӨХ БҮРЭЛДЭХҮҮН ЖОЛООДОХ ЭРХ ОЛГОХ ЖУРАМ

НЭГ.НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1.1.Монгол Улсын төмөр замын хөдлөх бүрэлдэхүүний машинч бэлтгэх, нөөц бүрдүүлэх зорилгоор хөдлөх бүрэлдэхүүн жолоодох эрх олгох шалгалт авах, эрх олгох, бүртгэл хөтлөхтэй холбогдсон харилцааг энэхүү журмаар зохицуулна.

1.2.Энэхүү журмыг төмөр замын тээврийн байгууллага болон хөдлөх бүрэлдэхүүн өмчлөгч, эзэмшигч байгууллагууд мөрдөнө.

1.3.Хөдлөх бүрэлдэхүүн жолоодох эрх олгох шалгалтыг төмөр замын асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага (цаашид "төрийн захиргааны байгууллага" гэх) жилд 2-оос доошгүй удаа зохион байгуулна.

1.4.Хөдлөх бүрэлдэхүүн жолоодох эрхийн үнэмлэх авсан иргэд нь Монгол Улсад ашиглагдаж байгаа бүх серийн зүтгүүрийг жолоодох эрхтэй байна.

1.5.Төмөр замын тээврийн байгууллага, хөдлөх бүрэлдэхүүн өмчлөгч, эзэмшигч хөдлөх бүрэлдэхүүн жолоодох эрх горилж буй шаардлага хангасан иргэдийн материалыг төрийн захиргааны байгууллагад шалгалт эхлэхээс 14 хоногийн өмнө ирүүлнэ.

1.6.Жолоодох эрх авах гориллогч нь Төмөр замын тээврийн салбарын мэргэжилтэй ажилтан сургах, давтан сургах, мэргэшүүлэх, мэргэжлийн зэрэг олгох журмын дагуу сургалтын үйл ажиллагаа эрхлэх эрх бүхий байгууллагын сургалтад хамрагдсан байна.

ХОЁР.ЭРХ ГОРИЛОГЧИД ТАВИГДАХ ШААРДЛАГА

2.1.Бакалавр болон түүнээс дээш зэрэгтэй бол мэргэжлээрээ 12-оос доошгүй сар тасралтгүй ажилласан байна.

2.2.Техникчийн зэрэгтэй бол мэргэжлээрээ 18-аас доошгүй сар тасралтгүй ажилласан байна.

2.3.Мэргэжлийн сургалтын байгууллага төгссөн бол мэргэжлээрээ 24-өөс доошгүй сар тасралтгүй ажилласан байна.

2.4.Мэргэжлийн сургалт төгссөн бол 30-аас доошгүй сар тасралтгүй ажилласан байна.

ГУРАВ.ШАЛГАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ

3.1.Хөдлөх бүрэлдэхүүн жолоодох эрх олгох шалгалтын үйл ажиллагааг төрийн захиргааны байгууллагаас томилогдсон мэргэжлийн шалгалтын комисс /цаашид "комисс" гэх/ зохион байгуулна.

3.2.Комисс нь 5-аас доошгүй хүний бүрэлдэхүүнтэй байх ба зүтгүүр, зүтгүүрийн аж ахуйн мэргэжлээр магистраас доошгүй зэрэгтэй, мэргэшсэн инженер, багш байна.

3.3.Комисс нь дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

3.3.1.шалгалтын үйл ажиллагааг удирдан зохион байгуулах;

3.3.2.шалгалт зохион байгуулах танхим, техник хэрэгслийн бэлэн байдлыг хангах;

3.3.3.шалгалттай холбоотой санал, гомдлыг хүлээн авч зохих журмын дагуу шийдвэрлэх;

3.3.4.шалгалтын үнэлгээ, тайлан, холбогдох материалыг төрийн захиргааны байгууллагад хүргүүлэх.

3.4.Шалгалтыг цахим хэлбэрээр зохион байгуулах ба бүртгүүлсэн иргэдийн тооноос хамаарч хэсэгчлэн зохион байгуулж болно.

3.5.Комисс шалгалтын тов болон холбогдох мэдээллийг шалгалт эхлэхээс хуанлийн 30-аас доошгүй хоногийн өмнө төрийн захиргааны байгууллагын цахим хуудас, хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр дамжуулан нийтэд мэдээлнэ.

3.6.Зайлшгүй шаардлагаар шалгалтын тов болон мэдээлэлд өөрчлөлт оруулах бол энэ тухай шалгалт эхлэхээс 7-оос доошгүй хоногийн өмнө нийтэд мэдээлнэ.

3.7.Хөдлөх бүрэлдэхүүн жолоодох эрх гориллогчид иргэний үнэмлэхээ шалгуулж шалгалтад орох бөгөөд дараах материалыг бүрдүүлнэ:

3.7.1.энэ журмын 2 дугаар зүйлд заасан шаардлагыг хангасан нотлох баримт;

3.7.2.цээж зураг 3x4 хэмжээтэй (файл);

3.7.3.шалгалтын хураамж төлсөн баримт;

3.7.4.эрүүл мэндийн тодорхойлолт.

3.8.Шалгалтыг Төмөр замын тээврийн тухай болон холбогдох хууль, дүрэм, журам, норм, стандарт, заавар, техникийн мэдлэг-засвар үйлчилгээ бүхий сургалтын хөтөлбөрийн хүрээнд 100 асуулттай тестээр 90 минутад багтааж зохион байгуулна.

3.9.Энэхүү журмын 3.8-т заасны дагуу шалгалтыг авах ба 80 буюу түүнээс дээш хувийн үнэлгээ авсан тохиолдолд хөдлөх бүрэлдэхүүн жолоодох эрхийн үнэмлэх олгоно.

3.10.Хөдлөх бүрэлдэхүүн жолоодох эрх авсан иргэний өөрийн эзэмшлийн зүтгүүр, хөдлөх бүрэлдэхүүн жолоодох зүгшрүүлэлтийг төмөр замын тээврийн байгууллага, өмчлөгч, эзэмшигч нь хариуцна.

3.11.Шалгалт зохион байгуулах, үнэмлэх олгохтой холбоотой үйл ажиллагааны зардлын хэмжээг төрийн захиргааны байгууллага тогтооно.

ДӨРӨВ.ХӨДЛӨХ БҮРЭЛДЭХҮҮН ЖОЛООДОХ ЭРХИЙН ҮНЭМЛЭХ ОЛГОХ, БҮРТГЭЛ ХӨТЛӨХ

4.1.Төрийн захиргааны байгууллага нь хөдлөх бүрэлдэхүүн жолоодох эрхийн үнэмлэх /цаашид "үнэмлэх" гэх/ олгох үйл ажиллагаатай холбоотой дараах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ:

4.1.1.шалгалтад тэнцсэн иргэнд энэхүү журмын хавсралтаар баталсан үнэмлэхийн загварын дагуу үнэмлэх олгох;

4.1.2.үнэмлэхээ үрэгдүүлсэн тохиолдолд тухайн иргэний хүсэлтийг үндэслэн нөхөж олгоно.

4.2.Төмөр замын тээврийн байгууллага болон хөдлөх бүрэлдэхүүн өмчлөгч, эзэмшигч нь хөдлөх бүрэлдэхүүн жолоодох эрхийн үнэмлэхтэй иргэнийг Төмөр замын тээврийн тухай хууль болон холбогдох дүрэм, журам зөрчсөн гэж үзвэл "Галт тэрэгний хөдөлгөөнтэй шууд холбоотой ажилтны хөдөлмөр эрхлэлтийн харилцаа, нөхцөл, сахилгын тусгай журам"-ын дагуу зохих арга хэмжээг авна.

4.3.Хөдлөх бүрэлдэхүүн жолоодох эрх олгохтой холбогдсон үнэлгээний хуудас, эрх олгосон, нөхөн олгосон талаарх мэдээллийг агуулсан бүртгэл, мэдээллийн сантай байх бөгөөд уг сан нь цахим хэлбэртэй байна.

4.4.Мэдээллийн санд төвлөрсөн мэдээллийн хадгалалт, хамгаалалт, нөхөн бүрдүүлэлт, ашиглах үйл ажиллагааг Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн тухай хуулиар зохицуулна.

ТАВ.ХАРИУЦЛАГА

5.1.Төрийн захиргааны байгууллага, төмөр замын тээврийн байгууллага болон хөдлөх бүрэлдэхүүн өмчлөгч, эзэмшигч тус тусын чиг үүргийн хүрээнд энэхүү журмын хэрэгжилтэд хяналт тавина.

5.2.Хөдлөх бүрэлдэхүүн жолоодох эрхийн үнэмлэхгүй тохиолдолд хөдлөх бүрэлдэхүүн жолоодохгүй.

5.3. Энэхүү журмыг зөрчсөн хүн, хуулийн этгээдэд Зөрчлийн тухай хууль эсхүл Эрүүгийн хуульд заасны дагуу хариуцлага хүлээлгэнэ.

--- оОо ---

"Хөдлөх бүрэлдэхүүн жолоодох эрх олгох журам"-ын хавсралт

ХӨДЛӨХ БҮРЭЛДЭХҮҮН ЖОЛООДОХ ЭРХИЙН ҮНЭМЛЭХИЙН ЗАГВАР

